

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ

z dnia 23 października 2023 roku

**powołanej do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego
dr. Jacka Gralewskiego w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika**

Komisja Habilitacyjna powołana Uchwałą nr 606/2023 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 28 czerwca 2023 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym u nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742) oraz § 33 ust. 1-17 Zasad przeprowadzania postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej przyjętych Uchwałą nr 595/2023 Senatu APS z dnia 28 czerwca 2023 r., na posiedzeniu w dniu 23 października 2023 r. obradowała w formie hybrydowej, w składzie:

1. Przewodniczący komisji: prof. dr hab. Władysława Szulakiewicz – Uniwersytet Ignatianum w Krakowie;
2. Sekretarz komisji habilitacyjnej: dr hab. Błażej Jarosław Przybylski – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie;
3. Recenzent: prof. dr hab. Józef Henryk Górniewicz – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie;
4. Recenzent: dr hab. Łukasz Albański – Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie;
5. Recenzent: prof. dr hab. Agata Cudowska – Uniwersytet w Białymstoku;
6. Recenzent: prof. dr hab. Krzysztof Szmids – Uniwersytet Łódzki;
7. Członek komisji: prof. dr hab. Mirosław Józef Szymański – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Komisja stwierdza, co następuje:

§ 1

Po zapoznaniu się z czterema recenzjami sporządzonymi w postępowaniu habilitacyjnym dra Jacka Gralewskiego i dokumentacją wniosku, po przeprowadzeniu kolokwium habilitacyjnego oraz w wyniku dyskusji podczas posiedzenia, Komisja Habilitacyjna jednogłośnie uznała, że aktywność naukowa oraz główne osiągnięcie naukowe dra Jacka Gralewskiego zatytułowane: „Niedostrzegana kreatywność. Trafność ocen kreatywności uczniów dokonywanych przez

nauczycieli liceów i jej uwarunkowania” stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej pedagogika.

§ 2

Komisja wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania doktorowi Jackowi Gralewskiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie naukowej pedagogika (7 głosów za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących), uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1, pkt. 1-3 wskazanej Ustawy. Uchwała została przyjęta w głosowaniu jawnym.

§ 3

Integralną częścią niniejszej Uchwały stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały zawierający uzasadnienie.

§ 4

Komisja przekazuje niniejszą Uchwałę Senatowi Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, składając ją na ręce dr hab. Barbary Marcinkowskiej, prof. APS, Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – jako Przewodniczącej Senatu.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej

Władysława Szulakiewicz

Prof. dr hab. Władysława Szulakiewicz

Załącznik nr 1 do Uchwały Komisji
habilitacyjnej z dnia 23 października 2023 r.

**Uzasadnienie do Uchwały Komisji Habilitacyjnej
z dnia 23 października 2023 roku zawierającej pozytywną opinię w sprawie
nadania dr. Jackowi Gralewskiemu stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika**

Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej w składzie niżej podanym odbyło się w dniu 23 października 2023 r.

Skład Komisji habilitacyjnej:

- Przewodniczący komisji: prof. dr hab. Władysława Szulakiewicz – Akademia Ignatianum w Krakowie;
- Sekretarz komisji habilitacyjnej: dr hab. Błażej Jarosław Przybylski – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie;
- Recenzent: prof. dr hab. Józef Henryk Górniewicz – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie;
- Recenzent: dr hab. Łukasz Albański – Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie;
- Recenzent: prof. dr hab. Agata Cudowska – Uniwersytet w Białymstoku;
- Recenzent: prof. dr hab. Krzysztof Szmidt – Uniwersytet Łódzki;
- Członek komisji: prof. dr hab. Mirosław Józef Szymański – Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Komisja habilitacyjna zapoznała się z treścią recenzji i opinii, wskazujących mocne jak i słabe strony dorobku naukowego, dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego Doktora Jacka Gralewskiego. W opinii wszystkich członków Komisji dorobek ten spełnia wymogi zawarte art. 219 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym u nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574).

Ocenie poddano wskazane osiągnięcie naukowe – rozprawę zatytułowaną: „Niedostrzegana kreatywność. Trafność ocen kreatywności uczniów dokonywanych przez nauczycieli liceów i jej uwarunkowania” (Warszawa 2022, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej) – wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe, jak również dorobek publikacyjny poza wskazanym głównym osiągnięciem .

UZASADNIENIE

W postępowaniu habilitacyjnym wszczętym na wniosek Pana dra Jacka Gralewskiego zostały przygotowane cztery recenzje. Wszystkie kończą się jednoznacznym stwierdzeniem, że osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne odpowiadają wymogom określonym w art. 219 ust. 1, pkt. 1-3 *Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce*. Oto konkluzje recenzji:

1. **Prof. dr hab. Józef Górniewicz** w podsumowaniu swojej recenzji stwierdził:

„Pan dr Jacek Gralewski jest doświadczonym nauczycielem akademickim, jak też badaczem zjawisk społecznych i organizatorem różnych imprez naukowych. Posiada imponujący dorobek naukowy w ujęciu naukometrycznym. Nie spotkałem dotąd kandydata do stopnia doktora habilitowanego, który miałby sumaryczny Impact Factor wynoszący ponad 26 punktów, liczbę cytowań ponad 1500 i Indeks Hirscha 18. Jest autorem rozpoznawalnym na całym świecie, publikującym w uznanych, prestiżowych czasopismach anglojęzycznych. I chociaż ilościowo ów dorobek oscyluje wokół liczby 30 publikacji, to jednak recepcja idei przedstawionych w poszczególnych artykułach jest znacząca w środowisku akademickim zwłaszcza w uczelniach zachodnich. Większość tekstów była pracą zespołową, ledwie cztery artykuły zostały napisane samodzielnie przez Habilitanta. Ale praca przedstawiona do oceny recenzentów jest całkowicie jednoautorska.

Pan dr Jacek Gralewski występował w różnych rolach w środowisku akademickim. Był kierownikiem i realizatorem grantu finansowanego ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także dwóch grantów uczelniach. Realizował badania także jako wykonawca w projektach innych badaczy ze swojego macierzystego wydziału. Imponujący jest dorobek organizatorski oraz związany z upowszechnianiem idei naukowych w środowiskach pozaakademickich. Kandydat do kolejnego stopnia naukowego opracował co najmniej sześć projektów szkoleń z zakresu psychopedagogiki twórczości. Owe programy kierowane były przede wszystkim do środowiska nauczycielskiego. Dotyczyły głównie umiejętności diagnostycznych i kierowania zespołami uzdolnionych uczniów. Podkreślić należy także zaangażowanie badacza w opracowanie modelu wspierania zdolnych dzieci z Ukrainy i kształtowanie postaw twórczych nauczycieli.

Działalność dydaktyczna Habilitanta skupiona jest na dwóch obszarach wiedzy psychopedagogicznej. Realizuje zajęcia z dydaktyki twórczości, diagnostyki pedagogicznej z zakresu kreatywności, metodyki rozwijania uzdolnień twórczych. Prowadzi warsztaty specjalistyczne z kreatywności, ale także z zakresu kontaktów międzyludzkich, nawiązywania

satysfakcjonujących ludzi relacji interpersonalnych jak też a pedagogiki alternatywnej. A tutaj szczególnie wszelkie eksperymentalne działania edukacyjne skierowane są na wyzwianie potencjału twórczego uczniów. Wypromował 60 osób, które uzyskały tytuł zawodowy licencjata i uczestniczy w roli promotora pomocniczego w dwóch otwartych przewodach doktorskich.

Na podstawie art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. 2018, poz. 1668) wnoszę do Rady Dyscypliny Pedagogiki Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie o nadanie Panu dr Jackowi Gralewskiemu stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika” (s. 7-8).

2. dr hab. Łukasz Albański, prof. UKEN w konkluzji swojej recenzji zawarł:

„Po uważnym zapoznaniu się z przedstawioną mi do oceny dokumentacją oraz załączonym autorefereatem, dorobkiem naukowym w tym rozprawą habilitacyjną pt. „Niedostrzegana kreatywność. Trafność ocen kreatywności uczniów dokonywanych przez nauczycieli liceów i jej uwarunkowania” stwierdzam, że dorobek dr. Jacka Gralewskiego w zakresie naukowym organizacyjnym, dydaktycznym, popularyzatorskim jest wystarczający do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, bowiem spełnia on wymagania określone w art. 219 ust. 1, p. 2 i 3 Ustawy z d. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023, poz. 742, 1088 z późniejszymi zmianami). Popieram zatem wniosek za pośrednictwem powołanej Komisji Habilitacyjnej o przyjęcie dorobku dr. Jacka Gralewskiego oraz zaprezentowanej rozprawy habilitacyjnej z nauk społecznych w zakresie pedagogiki jako naukowej podstawy do dopuszczenia Habilitanta do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego” (s. 11-12).

3. Prof. dr hab. Krzysztof Szmidt stwierdził:

„W konkluzji recenzji chciałbym podkreślić istotne, najważniejsze moim zdaniem walory dorobku naukowego dra J. Gralewskiego. Po pierwsze, znacznie wzbogacił metodologię pedagogiki twórczości o rzetelne i wnikliwe analizy metod badań i ich podstaw teoretycznych, a przede wszystkim przybliżył polskim badaczom nowe techniki pomiaru i diagnozy zdolności twórczych dzieci i młodzieży oraz skonstruował kilka autorskich technik pomiaru (diagnozy). Po drugie, poddał empirycznej weryfikacji wiele z tych narzędzi w toku szerokich, reprezentatywnych badań diagnostycznych i metaanaliz, badając ich trafność i rzetelność oraz formułując wnioski ulepszające i doskonalące te narzędzia. Dr J. Gralewski stał się reprezentantem tak ważnego w dzisiejszej dobie nadmiaru badań na wszelkie tematy, cenionego nurtu kreatywności metodologicznej. Po trzecie, poszerzył i znacznie pogłębił wiedzę naukową dotyczącą postrzegania uczniów twórczych przez nauczycieli, ich teorii twórczości

oraz klimatu (kultury) szkoły sprzyjającej rozwojowi zdolności twórczych. Wiedza ta, zweryfikowana w starannym procesie badawczym, dostarcza pedagogice twórczości nowych podstaw do projektowania edukacji dla twórczości i kształcenia nauczycieli twórczości, ma więc istotne walory aplikacyjne i stanowi znaczące osiągnięcie Autora na tle innych badaczy.

Konkluzja: Wszystkie te względy upoważniają mnie do wniosku, iż dokonania dra J. Gralewskiego mogą być uznane za znaczący dorobek w dyscyplinie. Tym samym stwierdzam, iż osiągnięcia naukowe dr Jacka Gralewskiego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a Jego dorobek naukowy uzasadnia nadanie Mu stopnia doktora habilitowanego” (s. 9).

4. Prof. dr hab. Agata Cudowska w konkluzji stwierdziła:

„Monografia dra Gralewskiego jest dziełem niezwykle wartościowym, znakomicie napisanym, zaświadczającym, dobitnie o wysokich kompetencjach badawczych i samodzielności naukowej jej Autora. Poszerza wiedzę z zakresu psychopedagogiki i dydaktyki twórczości, wzbogaca ją o nowe elementy, za które uznać można nie tylko oryginalność i ważność podjętej problematyki oraz przeprowadzoną, diagnozę, ale także weryfikację trójczynnиковego modelu trafności dokonywania ocen kreatywności uczniów przez nauczycieli. Jest to praca bogata poznawczo, miejscami intrygująca, pobudzająca do refleksji i otwierająca na dyskurs kreatologiczny. Wskazane w recenzji uwagi i sugestie nie umniejszają jej walorów, a nawet wskazują na potencjał, który tkwi w narracji kreatywności zawartej w książce. Jako główne dzieło w dorobku przedstawionym w procedurze habilitacyjnej w pełni odpowiada standardom merytorycznym i metodologicznym przyjętym w naukach społecznych, w tym także w zakresie pedagogiki. Osiągnięcia naukowe dra Jacka Gralewskiego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023r. poz. 742 z późn. zm.), zaś cały dorobek naukowy uzasadnia nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika” (s. 13).

Argumenty przemawiające za **pozytywną opinią Komisji habilitacyjnej, czyli za nadaniem doktorowi Jackowi Gralewskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika** uwzględniają następujące ustalenia:

- W opinii wszystkich Recenzentów i Członków Komisji przedstawiona monografia wskazana, jako główne osiągnięcie naukowe pt. „Niedostrzegana kreatywność. Trafność ocen kreatywności uczniów dokonywanych przez nauczycieli liceów i jej uwarunkowania” stanowi wartościową poznawczo publikację i wzbogaca dotychczasowy dorobek pedagogiki, poszerzając i pogłębiając wiedzę naukową dotyczącą postrzegania uczniów twórczych przez nauczycieli. Monografię cechuje oryginalność, autorskie podejście do problematyki; poprawność metodologiczna i wszechstronna analiza.
- W ocenie wszystkich Członków pozytywną ocenę uzyskały inne osiągnięcia, takie jak artykuły naukowe, aktywne uczestnictwo w konferencjach krajowych, uzyskane nagrody i wyróżnienia, członkostwo w organizacjach czy instytucjach związanych z nauką oraz edukacją, które odpowiadają podstawowym wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy;
- Recenzenci i Członkowie Komisji wyrazili pozytywną opinię o działalności dydaktycznej Habilitanta w macierzystej Uczelni, wskazali m.in. na opracowanie przez Habilitanta co najmniej sześciu projektów szkoleń z zakresu psychopedagogiki twórczości oraz prowadzenie eksperymentalnych działań pedagogicznych.

Pozytywną ocenę wszystkich Członków Komisji zyskała dyskusja habilitacyjna. W opinii wszystkich Członków Komisji Kandydat wykazał podczas kolokwium habilitacyjnego, odbytego w dniu 23 października 2023 roku, że jego dorobek naukowy wnosi znaczny wkład do dyscypliny naukowej pedagogika, w ramach której ubiega się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

Biorąc pod uwagę zarówno wyżej wymienione argumenty zawarte w recenzjach i opiniach, Komisja Habilitacyjna w jawnym głosowaniu, jednogłośnie opowiedziała się za poparciem wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. Jackowi Gralewskiemu w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Komisja Habilitacyjna przekazuje Senatowi Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie podjętą Uchwałę wraz z niniejszym uzasadnieniem oraz pełną dokumentacją postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego i zwraca się do Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z

wnioskiem o nadanie doktorowi Jackowi Gralewskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Przewodnicząca Komisji habilitacyjnej

Władysława Szulakiewicz

prof. dr hab. Władysława Szulakiewicz